

P.Z. br. 266

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/26-12/05
URBROJ: 50301-29/37-26-4

Zagreb, 17. lipnja 2026.

Hs**NP*661-01/26-01/1*50-26-5**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Prijava: 17-06-2026		
Klasifikacijska oznaka	65	
561-01/26-01/1		
Uredni broj	Pol	Vrijednost
50-26-5	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (predlagatelj: Klub zastupnika Možemo! u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 561-01/26-01/1, URBROJ: 65-26-3, od 17. veljače 2026.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopuni Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (predlagatelj: Klub zastupnika Možemo! u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Možemo! u Hrvatskome saboru, aktom od 16. veljače 2026.

Prijedlogom zakona predlaže se povećanje polaznog faktora s 1,00 na 1,20 za izračun iznosa starosne mirovine za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata kojima je mirovina određena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju uz primjenu Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji.

S tim u vezi, Vlada Republika Hrvatske ističe sljedeće:

Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata koji u trenutku odlaska u mirovinu ispunjavaju uvjete za mirovinu prema više zakona, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje određuje izračun mirovine prema **najpovoljnijem propisu**. Na taj se način nastoji osigurati da nijedan hrvatski branitelj ne bude stavljen u nepovoljniji položaj zbog nepoznavanja propisa.

Pritom je moguće ostvariti mirovinu uz sljedeću kombinaciju propisa: 1. prema općem propisu, odnosno prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (u daljnjem tekstu: ZOMO), 2. isključivo prema posebnom propisu (npr. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, Zakon o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili drugi posebni propis) ili 3. prema općem propisu uz primjenu jednog posebnog propisa. Takav sustav omogućuje da se u obzir uzme stvarna životna i radna situacija svakog branitelja te specifičnosti njihove službe u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

1. Korisnici prema ZOMO

Budući da povećanje mirovine predviđeno Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (u daljnjem tekstu: ZOHBDR) ovisi o duljini sudjelovanja u Domovinskom ratu, dijelu hrvatskih branitelja koji imaju manji broj dana sudjelovanja u Domovinskom ratu i koji su imali više plaće ponekad može biti povoljnije određivanje mirovine prema ZOMO-u i Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema ZOMO-u. Ovoj kategoriji korisnika sudjelovanje u Domovinskom ratu računa se kao mirovinski staž u dvostrukom trajanju, a zbog čega im je prosječna mirovina u prosjeku uvećana za 7 - 8 % po osnovi sudjelovanja u Domovinskom ratu.

2. Korisnici prema ZOHBDR

Korisnici mirovina prema ZOHBDR u najvećoj mjeri su korisnici invalidske mirovine kod kojih je invalidnost nastala kao posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu i korisnici obiteljske mirovine, kod kojih je pravo na mirovinu ostvareno kao posljedica smrtnog stradavanja hrvatskog branitelja.

Ovi korisnici su trajno izgubili mogućnost ostvarivanja prihoda za sebe i svoju obitelj u radno aktivnoj dobi, zbog čega je njihov materijalni položaj, kao i položaj njihovih obitelji, trajno ugrožen kao posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu, te nisu ni mogli ostvariti dulji mirovinski staž. Radi trajnog gubitka mogućnosti ostvarivanja dohotka od rada zbog nastale invalidnosti ili smrti hrvatskog branitelja, logično je i pravedno da im država nadoknadi dio izgubljenih prihoda, putem povoljnijeg načina izračuna mirovine u odnosu na ostale kategorije.

Hrvatski branitelji koji nisu stradali u Domovinskom ratu, bili su sposobni nastaviti raditi i ostvariti duži mirovinski staž, te ostvariti veću razinu prihoda za sebe i svoju obitelj tijekom radnog vijeka i primjereno je da se ovoj kategoriji korisnika mirovina određuje na drugačiji način od korisnika invalidskih i obiteljskih mirovina koje su određene prema ZOHBDR, ali također uz uvažavanje sudjelovanja u Domovinskom ratu kao uvjeta na stjecanje i određivanje iznosa mirovine.

U kategoriju korisnika prema ZOHBDR-u ulaze i korisnici mirovine u iznosu najniže mirovine sukladno članku 49. stavku 3. ZOHBDR-a koji ne ispunjavaju uvjete staža za mirovinu te im se određuje takozvana „državna mirovina za branitelje“ koja se određuje u iznosu od 45 % neto prosječne plaće iz 2016. godine uvećano za 0,015 % od proračunske osnovice (0,0662 eura) po danu sudjelovanja u Domovinskom ratu u borbenom sektoru.

3. Korisnici prema ZOMO uz primjenu ZOHBDR

Hrvatskim braniteljima koji mirovinu ostvaruju prema ZOMO-u uz primjenu ZOHBDR-a u postupku ostvarivanja mirovine sudjelovanje u Domovinskom ratu uzima se u obzir na sljedeći način: povećanje osobnih bodova ovisno o duljini sudjelovanja u Domovinskom ratu do 40 %, mirovinski staž za vrijeme sudjelovanja u Domovinskom ratu računa se u dvostrukom trajanju, snižavanje dobne granice za starosnu mirovinu ovisno o duljini sudjelovanja u Domovinskom ratu, povećanje mirovine po danu sudjelovanja u borbenom sektoru u iznosu od 0,015 % od proračunske osnovice (za najnižu mirovinu) itd.

Od hrvatskih branitelja koji ulaze u kategoriju korisnika prema ZOMO-u uz primjenu ZOHBDR-a čak 87 % korisnika čine korisnici najniže mirovine određene sukladno članku 49. stavku 2. ZOHBDR-a. Radi se o hrvatskim braniteljima koji ispunjavaju uvjete za ostvarivanje mirovine prema ZOMO-u ili ZOHBDR-u, ali mirovina prema uvjetima iz ZOMO-a ili ZOHBDR-a bi im bila manja od najniže mirovine, te im se stoga određuje najniža mirovina uz primjenu odredbi ZOHBDR-a. Navedena odredba u praksi znači prosječno povećanje mirovine u iznosu od oko 27 % po osnovi sudjelovanja u Domovinskom ratu.

Predlagatelj u nenormativnom dijelu Prijedloga zakona uspoređuje iznose invalidskih i obiteljskih mirovina prema ZOHBDR-u te starosnih i prijevremenih starosnih mirovina prema ZOMO-u uz primjenu ZOHBDR-a te zaključuje da branitelji koji su umirovljeni prema ZOMO-u imaju 65 % više ostvarenog staža, a mirovina im je 48 % niža od mirovine korisnika koji mirovinu ostvaruju samo prema ZOHBDR-u.

Vlada Republike Hrvatske ističe da je potpuno neprihvatljivo, a i nemoguće uspoređivati mirovine po različitim osnovama, a pogotovo uspoređivanje invalidske mirovine hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata koji su svoje dijelove tijela i zdravlje dali u obrani suvereniteta Republike Hrvatske s ostalim vrstama mirovina. Usporedba tih kategorija s braniteljima koji su nastavili puni radni vijek metodološki je neispravna, **namjerno vodi do pogrešnih zaključaka i maliciozna je** s obzirom da je usmjerena na nepotrebno izazivanje podjela unutar braniteljske populacije.

Međutim, pored iskrivljenog prikazivanja statističkih pokazatelja, glavni problem Prijedloga zakona je činjenica da je predloženi model povećanja mirovine potpuno promašen jer u praksi ne bi imao učinka na iznos mirovine ciljne kategorije na koju se Prijedlog zakona odnosi.

Naime u nenormativnom dijelu Prijedloga zakona navodi se da je intencija zakona poboljšati materijalni položaj umirovljenika hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koji su umirovljeni prema ZOMO-u uz primjenu ZOHBDR-a, da se iznosi njihovih mirovina na primjeren način približe visini braniteljskih mirovina iz prve skupine koji su umirovljeni prema ZOHBDR-u.

No, nije uzeta u obzir činjenica da u ciljnoj kategoriji, odnosno hrvatskim braniteljima koji su mirovinu ostvarili prema ZOMO-u uz primjenu ZOHBDR-a, čak 87 % čine hrvatski branitelji kojima je određena najniža braniteljska mirovina prema članku 49. stavku 2. ZOHBDR-a jer im je ona bila povoljnija od njihove mirovine. Većinom se radi o braniteljima čije su prosječne plaće tijekom radnog vijeka bile ispod 80 % prosjeka prosječne plaće u Republici Hrvatskoj te čija problematika je već prepoznata ZOHBDR-om kroz institut najniže mirovine.

Prethodno navedena činjenica znači da navedenoj skupini korisnika povećanje polaznog faktora na 1,20 neće utjecati na povećanje njihove mirovine iznad iznosa najniže braniteljske mirovine te bi im i uz primjenu polaznog faktora 1,20 i dalje najniža braniteljska mirovina bila povoljnija.

Dakle, predloženi model ne bi mogao utjecati na povećanje mirovine za 67.973 korisnika, već eventualno na samo oko 13 % korisnika, odnosno oko 9 000 korisnika od ukupnog broja hrvatskih branitelja korisnika mirovine prema ZOMO-u uz primjenu ZOHBDR-a, i to u neznatnom iznosu, a ne za 20 % kako navodi Predlagatelj, dok 87 % ciljne skupine uopće ne bi bilo obuhvaćeno. Dakle, većina ciljne skupine korisnika koju navodi Predlagatelj bi ostala izvan primjene predloženog modela te tako ostala diskriminirana. U vezi s 9 000 korisnika na koje bi se Prijedlog zakona potencijalno odnosio valja istaknuti da su već ostvarili pravo na uvećanje mirovine po osnovi sudjelovanja u borbenom sektoru, što im je osiguralo u prosjeku oko 17 % veću mirovinu.

Nadalje, ističemo da već ionako prethodno naveden uzak krug korisnika koji bi bio obuhvaćen Prijedlogom zakona je još dodatno sužen zbog prijelazne odredbe Prijedloga zakona kojom se predlaže ponovno određivanje mirovine samo za hrvatske branitelje koji su mirovinu ostvarili primjenom Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17., 98/19., 84/21. i 156/23.) čime nisu obuhvaćeni te su tako diskriminirani hrvatski branitelji koji su pravo ostvarili uz primjenu propisa kojima se uređuju prava hrvatskih branitelja koji su bili na snazi do 2017. godine.

Također, predloženi model povećanja polaznog faktora ne uzima u obzir kriterije u vezi sa sudjelovanjem u Domovinskom ratu. Odnosno, jednako se primjenjuje na hrvatske branitelje s jednim danom sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske kao i na one s 1 000 dana sudjelovanja, također jednako povećanje bi ostvarili hrvatski branitelji koji su sudjelovali u obrani suvereniteta u borbenom sektoru kao i oni u neborbenom sektoru. Time bi se prekršilo osnovno načelo na kojem se temelje sva druga prava iz ZOHBDR-a.

Zaključno, Prijedlog zakona sadrži krivo postavljene model koji u praksi ne bi imao učinka, kao i činjenicu da se radi o korisnicima koji su već prepoznati kroz odredbe važećeg ZOHBDR-a na način da su već ostvarili povećanje mirovine po osnovi sudjelovanja u Domovinskom ratu.

S obzirom na sve prethodno navedeno može se zaključiti da Prijedlog zakona polazi od pogrešnih i krivo postavljenih premisa, uspoređivanja invalidske mirovine sa starosnom mirovinom i zanemarivanja činjenice da je svaka vrsta mirovine prilagođena za određenu kategoriju i situaciju te se namjerno ignorira činjenica da se prilikom svake vrste

mirovine prema ZOMO-u i ZOHBDR-u za svakog hrvatskog branitelja već vrednuje sudjelovanje u Domovinskom ratu, a mirovina određuje prema najpovoljnijem propisu.

Također, Prijedlog zakona u člancima 1., 2. i 3. sadržava nomotehničke greške koje nisu usklađene s člankom 31. stavkom 3., člankom 51. i člankom 54. stavkom 3. Jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor („Narodne novine“, broj 74/15.).

S obzirom na sve prethodno navedeno, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra hrvatskih branitelja Tomu Medveda i državnog tajnika Darka Nekića.

2
POTPREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković